

การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการกำกับตนเองในการเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ปณิดา นิรมล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

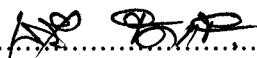
ธันวาคม 2546

ISBN 974-382-556-6

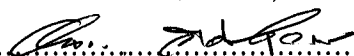
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ปณิดา นิรมล ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสรี ชัดเข้ม)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนงค์ วิเศษสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสรี ชัดเข้ม)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนงค์ วิเศษสุวรรณ)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรีวรรณ มีคุณ)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ สุทธิชาติพิย์)

..... กรรมการ

(ดร.วนิดา พงษ์ศักดิ์ชาติ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ ๒๕ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๖

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ ระดับบัณฑิตศึกษา
จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2546

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยได้รับความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสรี ชัดเข้ม ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนงค์ วิเศษสุวรรณ กรรมการที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสรี ชัดเข้ม ซึ่งนอกจากจะเป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วท่านยังเป็นอาจารย์ผู้ให้ความรู้ทางการวิจัยแก่ผู้วิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำสั่งสอนให้ความรู้ต่าง ๆ ตั้งแต่แรกเริ่มเข้ามาศึกษา ณ สถาบันแห่งนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์ ดร.สุชาดา กรเพชรปามี อาจารย์ ดร.สมโภชน์ อเนกสุข และอาจารย์แสงอรุณ ธรรมเจริญ

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรีวรรณ มีคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ สุทธิธาทิพย์ ดร.วินิดา พงษ์ศักดิ์ชาติ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ซึ่งให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ครูอาจารย์ และนักเรียนโรงเรียนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างทุกท่าน ที่ให้ความสะดวกและความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ ชาววิจัยและวัดผลการศึกษาที่ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณ บิดามารดา ที่ได้ส่งเสริมให้ผู้วิจัยมีโอกาสดีทางการศึกษา สนับสนุนและเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัย ทำมาที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอบพระคุณค่าทางวิชาการของการวิจัยเล่มนี้เป็นเครื่องบูชาพระคุณ บิดามารดา ครูอาจารย์ทุกท่าน ที่กรุณาให้การอบรม สั่งสอน จนผู้วิจัยสามารถทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ปณิดา นิรมล

44911814 : สาขาวิชา : เทคโนโลยีวิทยาการศึกษา ; วท.ม. (เทคโนโลยีวิทยาการศึกษา)

คำสำคัญ : โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ / การกำกับตนเองในการเรียน

ปณิตา นิรมล : การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการกำกับตนเองในการเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (A DEVELOPMENT OF THE CAUSAL RELATIONSHIP
MODEL OF SELF-REGULATED LEARNING OF MATHAYOMSUKSA THREE STUDENTS)

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ : เสรี ชัดแจ้ง, ค.ค., อนงค์วิเศษสุวรรณ, Ed.D.. 200 หน้า. ISBN
974-382-556-6

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา และตรวจสอบ โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ
การกำกับตนเองในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามแนวคิดการกำกับตนเอง ของ
ซิมเมอร์แมน (Zimmerman, 1989) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
จำนวน 440 คน ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วยตัวแปรแฝง 6 ตัว ได้แก่ การกำกับตนเองในการเรียน
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเดิม การตั้งเป้าหมายทางการเรียน แม่แบบทางการเรียน ความวิตกกังวล
และการรับรู้ความสามารถของตนเองทางการเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบ
ถามสถานภาพทั่วไป แบบวัดการกำกับตนเองในการเรียน แบบวัดการตั้งเป้าหมายทางการเรียน
แบบสอบถามแม่แบบทางการเรียน แบบวัดความวิตกกังวล แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตน
เองทางการเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรม SPSS for Windows ในการหาค่าสถิติพื้นฐาน
และใช้โปรแกรม LISREL 8.50 ในการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

ผลการวิจัยพบว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการกำกับตนเองในการเรียนมีความ
สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี โดยพิจารณาจาก ค่าสถิติไค-สแควร์ เท่ากับ 7.07
ที่องศาอิสระ เท่ากับ 19 ระดับนัยสำคัญ เท่ากับ 0.99 ค่า GFI เท่ากับ .99 ค่า AGFI เท่ากับ .98
ค่า CFI เท่ากับ 1.00 ค่า Standardized RMR เท่ากับ 0.01 ค่า RMSEA เท่ากับ 0.00 ค่าสัมประสิทธิ์
การทำนาย เท่ากับ .607 แสดงว่า ตัวแปรทั้งหมดในโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของการ
กำกับตนเองในการเรียนได้ร้อยละ 60.70 ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการกำกับตนเองในการเรียน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ การตั้งเป้าหมายทางการเรียน ความวิตกกังวล การรับรู้ความ
สามารถของตนเองทางการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเดิม ตามลำดับ

44911814 : MAJOR : EDUCATIONAL RESEARCH TECHNOLOGY ; M.Sc.

(EDUCATIONAL RESEARCH TECHNOLOGY)

KEYWORD : CAUSAL RELATIONSHIP MODEL / SELF-REGULATED LEARNING

PANITA NIRAMON : A DEVELOPMENT OF THE CAUSAL RELATIONSHIP
MODEL OF SELF-REGULATED LEARNING OF MATHAYOMSUKSA THREE
STUDENTS . THESIS ADVISORS : SEREE CHADCHAM, Ph.D., ANONG WISESSUWAN,
Ed.D., 200 P. ISBN 974-382-556-6

The purpose of this research was to develop and to validate the causal relationship model of Self-Regulated Learning of Mathayomsuksa Three students, based on self-regulated learning theory of Zimmerman (1989). The sample were 440 Mathayomsuksa Three students . The model consists of six latent variables: self-regulated learning, prior achievement, academic goal orientation, academic modeling, anxiety, and academic self-efficacy. The research instruments were General Status Questionnaire, Self-Regulated Learning Scale, Academic Goal Orientation Scale, Academic Modeling Scale, Test Anxiety Scale and Academic Self-Efficacy Scale. Data were analyzed by through SPSS for Windows in order to determine basic statistic value and for causal relationship model, it was analyzed through LISREL 8.50.

The results of the study indicated that the model was consistent with empirical data. Model validation of good fitted model provide Chi-Square test of goodness of fit equal to 7.07 with 19 degree of freedom , $p = 0.99$, $GFI = .99$, $AGFI = .98$, $CFI = 1.00$, Standardized RMR = 0.01 and RMSEA= 0.00. R-SQUARE = .607. This mean that the variables in the model accounted for 60.70 percent of the variance of Self-Regulated Learning. Besides the variables, with statistical significance, directly affected Self-Regulated Learning were: academic goal orientation, anxiety, academic self-efficacy, and prior achievement respectively.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ
 บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการจากการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ตอนที่ 1 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการกำกับตนเองในการเรียน.....	11
ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำกับตนเองในการเรียน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..	29
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเดิม.....	29
การรับรู้ความสามารถของตนเองทางการเรียน.....	32
ความวิตกกังวล.....	48
การตั้งเป้าหมายทางการเรียน.....	59
แม่แบบทางการเรียน.....	67
ตอนที่ 3 โมเดลลิสเรล (LISREL Model)	80
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	88
การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ.....	88

สารบัญ (ต่อ)

การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ.....	88
ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง.....	89
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	90
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	96
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	97
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	100
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน.....	102
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้ในการศึกษาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการกำกับตนเองในการเรียน.....	106
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการกำกับตนเองในการเรียน.....	108
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	119
สรุปผลการวิจัย.....	119
อภิปรายผลการวิจัย.....	122
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	130
บรรณานุกรม.....	132
ภาคผนวก.....	141
ภาคผนวก ก รายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง.....	142
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	144
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	161
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	200

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงกระบวนการย่อยในกระบวนการกำกับตนเอง.....	16
2	การเปรียบเทียบนักเรียนที่มีการกำกับตนเอง กับนักเรียนที่ขาดทักษะในการกำกับตนเอง.....	18
3	การเปรียบเทียบชั้นเรียนที่มีการกำกับตนเองในการเรียนรู้ต่ำ และสูง.....	19
4	กลวิธีการกำกับตนเองในการเรียนจากงานวิจัยของ ซิมเมอร์แมนและมาร์ตินชพอนส์.....	21
5	ทฤษฎี / แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของตัวแปรที่ส่งผลต่อการกำกับตนเองในการเรียน.....	76
6	ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	90
7	โครงสร้างเนื้อหาของแบบวัดการกำกับตนเองในการเรียน.....	91
8	โครงสร้างเนื้อหาของแบบวัดการตั้งเป้าหมายทางการเรียน.....	94
9	โครงสร้างเนื้อหาของแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองทางการเรียน.....	95
10	ความเที่ยงของแบบสอบถาม / แบบวัด.....	96
11	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามลักษณะ.....	102
12	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้ในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการกำกับตนเองในการเรียน.....	103
13	ค่าความเบ้ และความโด่งของตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้ใน โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการกำกับตนเองในการเรียน.....	104
14	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรใน โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการกำกับตนเองในการเรียน	107
15	ผลการวิเคราะห์แยกค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร และค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการกำกับตนเองในการเรียน.....	110
16	ผลการวิเคราะห์แยกค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร และค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการกำกับตนเองในการเรียนที่ปรับเป็นโมเดลประหัต.....	115

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	โมเดลสมมติฐานแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการกำกับตนเองในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.....	6
2	การวิเคราะห์หน้าที่องค์ประกอบ 3 ด้านของการกำกับตนเอง.....	15
3	วัฏจักรการกำกับตนเอง.....	18
4	ความแตกต่างระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเอง และความคาดหวังเกี่ยวกับผลกรรมที่จะเกิดขึ้น.....	33
5	ผลที่มีปฏิบัตริร่วมของการรับรู้ความสามารถของตนเอง การคาดหวังผลตอบแทนต่อพฤติกรรม และผลกระทบของปฏิบัตริ.....	35
6	ลักษณะการเกิด และความสัมพันธ์ของ T-Anxiety และ S-Anxiety.....	52
7	รูปแบบของความวิตกกังวลตามปกติ.....	53
8	กลไกการเกิดความวิตกกังวล.....	55
9	โมเดลแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการกำกับตนเองในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	77
10	โมเดลการวัดและโมเดลสมการโครงสร้าง.....	82
11	โมเดลแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการกำกับตนเองในการเรียนที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์.....	109
12	โมเดลแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการกำกับตนเองในการเรียนที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ปรับเป็น โมเดลประหยัด.....	114